

gaar, at den store østlige Del af Ringkjøbing Amt, hvorom der netop her er Tale, i de sidste Tider er gaaet stærkere frem saavel med Hensyn til Folkemængde som med Hensyn til Kreaturhold end nogen anden Egn her i Landet. Jeg er slet ikke bange for, at man skal tro, at jeg overdriver, naar jeg siger, at de Herrer, som ikke have havt Leilighed til at iagttage, hvad der er sket i denne Egn — jeg antager dog, at en Del af de Herrer har havt Leilighed til at se den, men jeg kunde ønske, at deres Tal var større — ville blive forbausede ved at se, hvad jeg har været Vidne til navnlig i de sidste 30 Aar, i hvilken Tid store Hedestrationer ere bleve forvandlede til, jeg kan sige, frugtbare Marker og grønne Enger. Man vil maaste sige: „Men saa have I det jo, godt nok paa Evers Egn.“ Ja, vi have det virkelig godt, og det er jo ogsaa glædeligere at se, at Folk dyrke deres Hedelodder, end at de rejse til Amerika; men desuagtet leve vi under to væsentlige Ulemper. Den første er af den Bestaenhed, at Rigsdagen naturligvis ikke kan afhjælpe den, idet den ligger i de klimatiske Forhold, i de bedste Vestenvinde, som med ustandselig Hast fare hen over vore Marker og derved mange Gange gjøre Skade paa Sæd og Græs, saaledes at Udbyttet bliver mindre, end man først havde ventet. Dog maa jeg i den Anledning sige, at Hedeselskabet allerede har begyndt at virke meget heldigt og heldbringende i denne Egn, idet det netop er der, at Selskabet har anlagt sine Planteskoler og begyndt sine Udplantninger ved Siden af, at det lægger Tid paa Engvanding. Det maa derfor maaste være mig tilladt her at udtale min Paasjønneelse af denne Virksomhed og mit Haab om, at den maa bringe et glædeligt Udbytte. Den anden store Ulempe, vi leve under, er de lange Veie til vore Affætningssteder. Herning er Samlingsstedet for store Herreders Beboere, — Herredsfogden bor jo paa det Sted, og vi have der Thing- og Aresthuset, Posthuset og nu ogsaa en Telegrafstation, 2 Læger samt et Apothek, ligesom Herning jo i det Hele er Egnens Handelsplads med 6 Ridsmænd, hvorfor der sidste Sommer daglig har gaaet 16 Heste for Fragtvogne, — men den lange Afstand til Affætningsstederne er meget besværlig for Egnen. Man har f. Ex. 5 Mil til Silkeborg og til Hølstebro, 9 Mil til Veile, 7 Mil til Ringkjøbing og 10 Mil til Aarhus, som jo er den eneste egentlige Havnplads for denne Del af Jylland; man vil deraf let se, hvor vanskelige baade Affætnings- og Indførselsforholdene ere for denne Egn. Ja, jeg beklager naturligvis, at jeg ikke ser mig i Stand til at fremstille Betingelserne for en Bane saa klart, som jeg baade har Villie og Lyst til at gjøre det, men jeg tror dog, at have sagt tilstrækkeligt, for at man kan forstaa, hvorfor jeg beklager, baade at Egnen ikke hidtil har været taget i den Betragtning, som den burde, og at Regjeringen ikke har foreslaaet den

hidtilværende Fremgangsmaade, nemlig at bygge Banen for Statens Regning. Jeg tror, vi Alle maa være enige om som Folk af eet Samfund, at det maa være det danske Folks Opgave at tage alle Provindser i Betragtning, ikke blot at se til den ene Side, men at søge at fremhjelpe Alt, hvad der hører til Danmark. Maaste er jeg her kommen ind paa en feil Antagelse; i det Mindste har jeg hørt herovre Uttringer som denne: „Ja, jeg veed ikke, om Jylland hører til Danmark“; men jeg siger, at vi ere Alle danske Mænd, og jeg haaber, at Jylland stadig maa vedblive at være en Del af Danmark. — Jeg tror nu for Øvrigt ikke, at det foreliggende Lovforslag vil møde store Hindringer, men jeg har dog følt mig forpligtet til at udtale mig lidt om den Egn, jeg nærmest har Kjendskab til. — Hvad selve Lovforslaget angaar, forekommer det mig rigtignok, at den høitærede Regjering har været temmelig sparsommelig imod os. Da det her ikke dreier sig om store Summer, haaber jeg imidlertid, at Regjeringen dog i alt Fald vil føle sig besjæret til at udbetale Pengene, saasnart Sernbanen bliver færdig, saaledes at Udbetalingen ikke bliver studeet saa langt ud i Fremtiden, som Lovforslaget, saavidt jeg har forstaaet det, antyder. Hvad dernæst angaar Expropriationsudgifterne, da har den Del af Landet, jeg nærmest sigter til, nu siden 1868 betalt sine fulde 3 Mk. pr. Lunde Skatte til Dækning af Expropriationsudgifter, og skulde denne Egn nu, naar den faar en Bane, betale Halvdelen af de dermed forbundne Expropriationsudgifter, tror jeg rigtignok, det vilde blive for haardt for Egnen. Jeg syntes, det vilde være vigtigere, om Staten, ligesom hidtil, betalte Halvdelen af Expropriationsudgifterne og lod den anden Halvdel blive udredet paa samme Maade, som nu er foreskrevet i Loven af 26de Mai 1868, saaledes at der navnlig blev taget Hensyn til, at de Egne, der hidtil have været favoriserede med at betale mindre Expropriationsafgift til Sernbaneanlæg, kom til at betale deres fulde Beløb. Jeg skal endnu kun bede det høitærede Thing at være velvillig stemt imod den Del af Landet, som af Naturen er stedmoderligt behandlet, og som heller ikke har været taget saa meget i Betragtning, som den burde. Dette er Noget, hvorfor Stylden maaste for en Del ligger hos mig, der nu i flere Aar har været Representant for Egnen uden at bringe den Sag frem; men det er forekommet mig, at, saalænge vi havde de Sernbaneudgifter at afholde, som alt vare fastslaaede, kunde der ikke være Tale derom. Nu er imidlertid Tiden kommen, og det skulde gjøre mig ondt, om det Maal, som Beboerne længe saa inderlig efter, ikke skulde naas.

Naberg: Det er ikke for at modsætte mig det nærværende Lovforslag, at jeg tillader mig at udtale mig om denne Sag. Jeg erkjender fuldt vel, at vi ikke kunne blive staaende ved de Sern-